

Nr 39 op de Boulevard

In 1886 werd na veel touwtrekken besloten een nieuwe rijks-wachtkazerne te bouwen in Oostende. De kleine lokalen in de Kapucijnenstraat voldeden niet meer. Een jaar later, in 1887, werden de nieuwe gebouwen langs de Zuidlaan (thans Alfons Pieterslaan) in gebruik genomen. Nu, na 105 jaar, is dit gebouw in afbraak en wordt er binnenkort een nieuwe rijkswachtkazerne opgetrokken.

Deze dienst zal dus in het centrum van Oostende blijven. Enkele jaren geleden was er sprake om de dienst in te planten in de Spaarzaamheidstraat, waar nu sociale woningen staan of op de wijk Meiboom, dichtbij de autosnelweg.

Voor vele Oostendenaars was de rijkswachtkazerne een onbekend gebouw, dat men het liefst zowel vanbuiten als vanbinnen meed. Al stond op de gevel, juist onder het dak, het wapenschild van Oostende. Wel kende men de rijkswacht die er prachtige paarden op nahield, waarmee de stoet werd geopend bij plechtige optochten of processies.

Les Gendarmes

Over de geschiedenis van de Oostendse rijkswacht is er maar weinig bekend. Wel is geweten dat enkele manschappen in 1887 werden opgeroepen om de visseropstand te onderdrukken en dat er bij gebrek aan beschikbare manschappen ook een beroep moest worden gedaan op de burgerwacht. Toen er doden vielen, werd dit dan ook volledig toegeschreven aan de onbekwaamheid van de burgerwacht, die eigenlijk bestond uit zondagssoldaten. Deze uitleg belette echter niet dat James Ensor een doek schilderde, getiteld „Les Gendarmes” waarbij die gendarmes waren afgebeeld met de twee dode vissers voor zich.

Toen de Eerste Wereldoorlog uitbrak, op 4 augustus 1914, zou het tot 15 oktober duren eer de Duitsers Oostende zouden bezetten. Toch werden er op 25 augustus onverwachts een groep lanciers opgemerkt die langs Gistel waren doorgebroken. Aangezien alle Oostendse soldaten aan het front in het binnenland zaten, werden er rijkswachters naar Gistel gestuurd om de groep van honderdveertig man tegen te houden. Aan de brug van Snaaskerke deed de konfrontatie zich voor. In dat gevecht zou er één lancier maar ook vijf gendarmes gedood



De rijkswachtkazerne rond 1908



De Alfons Pieterslaan met links „de gendarmerie” (circa 1939)

of gekwetst worden. Verder werd ook één lancier krijgsgevangen genomen. De Duitsers trokken zich toch terug.

Voor die gesneuvelde rijkswachters is er evenwel in Oostende nooit enig huldeplaketafel ont-huld geweest, noch in de kazerne, noch elders. Maar misschien moet het nationaal monument als hulde aan alle gesneuvelde rijkswachters in Etterbeek, eveneens als huldebetuiging voor deze Oostendse rijkswachters fungeren.

Een plaats die doet zwijgen

Wij zeiden reeds dat het in de omgeving van de „Boulevard 39”, want dat is het adres van de rijkswacht in Oostende, altijd stil was. Men had zelfs de neiging om er stil(ler) te gaan praten als men er voorbijkwam. En vroeger jaren wees men naar dat gebouw om de belhamels bang te maken en om hen duidelijk te maken wat er met hen zou kunnen gebeuren.

Toch vond er eens een SP-kan-

didat er niets beters op om tijdens zijn verkiezingsronde enkele affiches aan de poort van de rijks-wachtkazerne te plakken. Dat zijn wagen even later werd aangeslagen was voor hem natuurlijk niet zo plezierig en er dienden diverse personen tussen te komen om de auto terug te kunnen krijgen.

Wie de 105 jaar oude rijks-wachtkazerne nog eens wil zien, moet zich haasten om ze nog eens goed te bekijken. Binnen een paar weken ligt immers alles plat.

Omer Vilain